

ku přípustnosti rekursu vzhledem k ustanovení §u 234 ex. ř. Okolnost, že knihovní věřitel přítomný u rozvrhového roku, nepodal odporu proti oné přihlášce, nepadá na váhu, jde-li o rozvrh, který odporuje knihovnickému stavu. Podmínka tato jest dána v tomto případě. Knihovní stav (§ 214 ex. ř.) jest ten, že pod pol. 2 knih. výt. jest na základě nájemní smlouvy ze dne 4. září 1923 vloženo právo nájemní pro firmu shora uvedenou a pod pol. 3 jest poznamenáno, že nájemné 15.000 Kč bylo do 4. září 1926 předem zapláceno. V den příklepu, t. j. dne 4. června 1925, a v den rozvrhového roku, t. j. dne 17. září 1925, neuplynula tudíž ještě doba nájemní a zdá se proto, že přihlášená pohledávka 5.000 Kč vypočtena jest asi na poslední rok nájmu. Je-li již pouhý výpočet této pohledávky nejistým, postrádá nárok na její přikázání jakéhokoliv podkladu ve stavu knihovním. Poznámka pod pol. 3 vyznačená nezakládá vůbec žádného práva věcného a vyjadřuje jen určitou okolnost, a nepřichází proto při rozvrhu vůbec v úvahu. Vložené právo nájemní (pol. 2 knih. výt.), s kterým jest při dražbě naložiti jako se služebností (§ 1121 obč. zák. a § 216 čís. 4 odst. 1 ex. ř.) založilo by nárok na náhradu za vložené právo nájemní jen tenkrát, kdyby jako břemeno oceněné také dle odhadního protokolu na 15.000 Kč podle dražebních podmínek a podle ustanovení §u 225 ex. ř. mělo býti převzato z a p o č t e n í m na nejvyšší podání. Než tato okolnost nebyla při přihlášce ani tvrzena a nevyplývá ani z dražebních podmínek v tom bodě nedostatečných. Na pravý opak, totiž na převzetí onoho práva nájemního bez započtení na nejvyšší podání jest však usouditi z odhadní ceny, která stanovená byla po srážce hodnoty onoho práva nájemního na 49.100 Kč 35 h. Dovolacímu rekursu bylo tudíž vyhověti. Nárok na přiznání útrat dovolacího rekursu z rozvrhové podstaty nelze stěžovateli přiznati, poněvadž nejde o útraty exekuční ani o útraty vedlejší, které bylo by lze přiznati v rámci jistoty pro závazky vedlejší.

Čís. 5755.

Pro nárok z čeledního poměru jest přípustným pořad práva, třebaš byl na soud vznesen před uplynutím 30 dnů po ukončení služebního poměru, jen když vyřízení soudní stalo se až po této lhůtě.

(Rozh. ze dne 16. února 1926, R I 129/26.)

Žalobkyně byla služkou u žalovaných. Služební poměr byl skončen dne 18. července 1925. Žalobou zadanou na soudě dne 16. srpna 1925 domáhala se žalobkyně na žalovaných zaplacení dlužné mzdy. Námitku nepřípustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e zamíl usnesením pojatým do rozsudku ze dne 5. listopadu 1925, jímž uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d vyhověl námitce nepřípustnosti pořadu práva a žalobu odmítl. D ů v o d y: První soudce odmítl žalovanými vznesenou námitku nepřípustnosti pořadu práva, ač uznává, že žaloba byla podána předčasně, proto, že v den líčení byl soud příslušným, a, kdyby byl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva odmítl, nebyl by již obecní

úřad příslušným a k rozhodnutí sporu příslušným byl jen soud dle § 38 čeledního řádu. Než tomuto právnímu názoru prvního soudu nelze přisvědčiti. Nemůže býti pochyby o tom, že dle §u 39 čeledního řádu v den podání žaloby, t. j. v den 16. srpna 1925 byl k rozhodnutí tohoto čeledního sporu příslušným obecní starosta v T. nikoliv soud, ana žalobkyně v žalobě ani netvrdí, že spor ten na starostu napřed vznesla k rozhodnutí a že on odmítl rozhodovati. Jest nesporno mezi stranami, že čelední poměr přestal dnem 18. července 1925. Byla tedy žaloba na soud podána ještě před uplynutím lhůty 30denní v §u 39 čeledního řádu stanovené. O tom, zda jest soud příslušným, rozhoduje den podání žaloby ve smyslu §§ 29, 41, 42 a 43 j. n., neboť, není-li v den podání k projednávání o této žalobě příslušným, musí ji odmítnouti pro nepříslušnost (pro nepřipustnost pořadu práva). Ve smyslu §u 104 j. n. jedná se tu o nezhojitelnou vadu, neboť tato právní rozepře v den podání žaloby nemohla ani souhlasnou vůlí stran býti projednávána před okresním soudem, ježto pořad práva o této žalobě byl vyloučen. Ta okolnost, že by byl příslušným soud později, jest tu zhola nerozhodnou. K této nepřipustnosti pořadu práva dle §u 240 třetí odstavce c. ř. s. měl první soud z moci úřední přihlížeti, což se ovšem nestalo. Bylo tu tedy projednáváno a rozhodnuto o žalobě, nepatřící na pořad práva, což má za následek zmatečnost rozsudku i předchozího řízení dle §u 477 čís. 6 c. ř. s.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, zamítající námítku nepřipustnosti pořadu práva a uložil odvolacímu soudu, by jednal po zákonu o odvolání.

D ů v o d y:

Rekurs jest oprávněn. Pravda ovšem, že v den podání žaloby, t. j. 16. srpna 1925, jenž byl 29. dnem po zrušení čeledního poměru (18. července 1925) nepatřila sporná věc, týkající se rozepře z poměru čeledního, ještě na pořad práva; po uplynutí této lhůty, tedy druhý den na to, náležela však výhradně jen na pořad práva. Vyřídil-li tedy první soudce dnem 31. srpna 1925, kdy byl již nastal pořad práva, žalobu, ustanoviv o ní ústní jednání, jednal správně po zákonu, neboť, přikazuje-li zákon v §u 42 j. n., že k nepřipustnosti pořadu práva jest hleděti v každé době řízení, myslí tím na případy, kdy tato právní závada nadále trvá. Přestala-li nepřipustnost pořadu uplynutím zákonné lhůty sama sebou a nastala-li naopak výlučná příslušnost soudu, bylo by bývalo bezduchým formalismem odmítati žalobu proto, že v den jejího podání nebyl ještě pořad práva dovolen, a to formalismem, který v zákoně nemá opory. Základní omyl rekursního soudu záleží právě v tom, že běře den podání žaloby za rozhodný a míní, že původní nepřipustnost pořadu práva působí z tohoto dne ex tunc nadále. Tento názor jeho nelze nikterak vyvoditi ze zákonných míst jím uvedených, zejména nikoli z §§ 29 a 41 j. n. Právem proto soud první stolice nedbal této teprve při druhém ústním jednání ze dne 14. října 1925 uplatněné námítky a zamítl ji jako neodůvodněnou, ježto předčasné podání žaloby na soud zůstalo beze všeho vlivu na zákonnost řízení, když nepřipustnost pořadu práva ještě

před prvním soudním úkonem v této věci přestala. Vyhověv na rekurs žalovaných této námitce, nejednal odvolací soud ve shodě se zákonem, poukaz odůvodnění napadeného usnesení na § 477 čís. 6 c. ř. s. jest nevhodným, neboť zmatečnost dle tohoto zákonného předpisu jest tu jen tehdy, bylo-li uznáno o věci na pořad práva nepatřící.

Čís. 5756.

Fideikomisární dědic (ten, jemuž se dostalo fideikommissum eius, quod supererit) jest oprávněn platiti pozůstalostní dluhy. Fideikomisární dědic může zásadně pozůstalostní dluh shladiti i splynutím. Mezi výjimečné případy šu 1445 obč. zák. nepatří případ, že věřitel dědí po dlužníkovi (mimo rukojemství).

Zánik závazku dle šu 1445 obč. zák. se děje samočinně; projevu vůle zúčastněných osob se tu nevyžaduje.

Zánik pohledávky splynutím jest konečným a nemůže pohledávka za určitých okolností opět obživnouti.

(Rozh. ze dne 16. února 1926, Rv I 1611/25.)

Dne 18. května 1919 zemřevší Edmund Sch. nezanechal dětí a zůstavil závěti ze dne 31. ledna 1917 dcerám svých sourozenců odkazy, dále dobročinné odkazy a stanovil v odstavci IV. závěti doslova toto: »Mé ostatní jmění případně mé manželce Selmě Sch-ové, kterou ustanovuji tímto svou universální dědičkou. Má manželka a universální dědička jest oprávněna nakládati tímto jměním za živa beze všeho obmezení a jmění to i spotřebovati. Pokud nepoužije těchto práv, případně jmění, které jí z mé pozůstalosti při její smrti ještě zůstane, z poloviny dětem mého bratra Gustava Sch-a a z druhé poloviny dětem mých sester Ernestiny a Gabriely K-ové. Ježto má manželka právo jměním tím nakládati, jest též úplně osvobozena od každé povinnosti klásti o jmění tom účet nebo je zajistiti.« Selma Sch-ová přihlásila se k pozůstalosti svého manžela Edmunda Sch-a bezpodmínečně jako universální dědička na základě této závěti, a v jejím přihlášení pozůstalostního jmění, jež učinila na místě přísahy, byla zahrnuta mezi pasivy pozůstalosti Edmunda Sch-a též pohledávka universální dědičky Selmy Sch-ové z věna a obvěnění dle notářské smlouvy ze dne 27. listopadu 1889 80.000 Kč. Celá pozůstalost po zesnulém Edmundu Sch-ovi byla odevzdána jeho manželce Selmě Sch-ové jako universální dědičce s tou podmínkou, že má splniti odkazy uvedené v závěti ze dne 31. ledna 1917 a že pozůstalost, pokud jí nespotřebuje nebo pokud s ní nenaloží za živa, případně z poloviny dětem zůstavitelova bratra Gustava Sch-a a z poloviny dětem zůstavitelových sester Ernestiny a Gabriely K-ových. Selma Sch-ová zemřela 23. července 1922 a žalobci přihlásili se podmíněčně dle zákona k její pozůstalosti, o níž mohla volně pořídit, kdežto žalovaní se přihlásili podmíněčně ze závěti ze dne 31. ledna 1917 k substituční pozůstalosti po Edmundu Sch-ovi, kteréž dědičné přihlášky byly soudem přijaty. Při inventuře o substitučním jmění Edmunda Sch-a přihlásili